

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Лісового та садово-паркового господарства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

Павло БОЙКО

року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Квітникарство з основами луківництва

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень

бакалавр

(бакалавр, магістр)

спеціальність

206 Садово-паркове господарство

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

Садово-паркове господарство

(назва освітньої програми)

факультет

рибного господарства та природокористування

(назва факультету)

Робоча програма Квітникарство з основами луківництва для
(назва навчальної дисципліни)
здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою Садово-паркове господарство, спеціальністю 206 Садово-паркове господарство
(назва освітньої програми) (шифр і назва спеціальності)

Розробники: Котовська Ю.С., асистент кафедри ЛСПГ
(автори, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

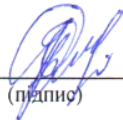
Робочу програму затверджено на засіданні кафедри лісового та садово-паркового господарства

Схвалено методичною комісією факультету рибного господарства та природокористування

Схвалено на Вченій раді факультету рибного господарства та природокористування

Протокол від «1» вересня 2021 року № 1

В.о.завідувача кафедри

(підпис)

(Ольга ДЕМЕНТЬЄВА)
(ім'я та прізвище)

«01» вересня 2021 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5,0	Галузь знань <u>20 Аграрні науки та продовольство</u> (шифр і назва)	<u>Обов'язкова компонента</u> <u>ОК24</u>	
Змістових частин – 5	Спеціальність: <u>206 Садово-паркове господарство</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		3-й	-й
(назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 150		6-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 6	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		40 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	год.
		Лабораторні	
		16 год.	год.
		Самостійна робота	
76 год.	год.		
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Квітникарство з основами луківництва»: вивчити асортимент декоративно-листяних та гарноквітучих рослин відкритого та захищеного ґрунту, види квітників, розробку проектів та ескізів квітників різного типу, способи розмноження однорічників, дворічників та багаторічників, технології вирощування та догляду за ними. Вивчити технології вирощування рослин в теплиці на зріз та вигонку, оволодіння теоретичними основами створення та утримання газонів з урахуванням сучасних досягнень вітчизняної та світової науки та формування практичних навичок по догляду за газонами та луками.

В результаті вивчення курсу «Квітникарство з основами луківництва» здобувач опанувати такі **компетентності**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і екстремальністю умов півдня України.

Загальні компетентності:

ЗК-3. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК-11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних

джерел

Фахові компетентності:

ФК-1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК-2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення і експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

ФК-3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК-5. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК-6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК-7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК-8. Здатність безпечно використовувати агрохімікати й пестициди, беручи до уваги їх хімічні і фізичні властивості та вплив на навколишнє середовище.

ФК-9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

ФК-11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

ФК-13. Здатність продемонструвати знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, теорій і правил вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.

ФК-14. Здатність застосовувати знання екологічних і морфо-біологічних особливостей та розуміння фізіологічних процесів вирощування декоративних рослин відкритого і закритого ґрунту для розв'язання виробничих технологічних задач.

ФК-15. Здатність обчислювати та обробляти дослідні дані, пов'язані із інформацією вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.

ФК-16. Здатність розв'язувати коло проблем та задач під час вирощування декоративних рослин та формування садово-паркових рослинних угруповань.

ФК-17. Здатність управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

В результаті вивчення курсу «Квітникарство з основами луківництва» здобувачі опановують знання про:

- основний асортимент одно- дво- та багаторічних квітково-декоративних рослин, що використовують для створення квітково-декоративних композицій;
  - типи квіткових композицій та правила їх розміщення на об'єктах садово-паркового будівництва;
  - правила добору асортименту квітково-декоративних рослин за кольором, морфологічними та біологічними ознаками;
  - основні хвороби та шкідників квіткових рослин та заходи боротьби з ними.
- проекувати квітникові композиції для об'єктів СПБ;
- використовувати на практиці агротехнічні заходи по вирощуванню та утриманню квіткових рослин;
  - розрахувати економічну ефективність створення квіткової композиції.
- теоретичні основи інтродукції газонних трав та створення й утримання культурних багаторічних газонів;
- класифікацію та агробіологічну характеристику газонних трав;
- норми та строки внесення основних видів органічних та мінеральних добрив,
норми висіву газонних трав
- користуватися навчальною, методичною та науковою літературою з луківництва та газонів;
  - практично застосовувати набуті теоретичні знання, а саме: підготувати ґрунт та насіння для посіву;
  - підібрати відповідні газонні трави та вегетативно їх розмножити;
  - приготувати травосуміш;
  - боротися з бур'янами, шкідниками та хворобами газонних трав.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН-2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН-3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.

ПРН-4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

ПРН-5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

ПРН-6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН-7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

ПРН-9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

ПРН-10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

ПРН-11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.

ПРН-12. Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві. **ПРН-13.** Результативно працювати у колективі.

ПРН-14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

ПРН-15. Організувати результативні та безпечні умови праці.

Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1 Введення в дисципліну

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Квітникарство з основами луківництва». Короткий історичний нарис розвитку.

Квітникарство з основами луківництва як навчальна дисципліна професійної підготовки інженерів садово-паркового будівництва. Короткий огляд історії розвитку квітникарства та луківництва. Характерні риси сучасного промислового квітникарства.

Змістова частина 2 Загальне квітникарство

Тема 2. Класифікація та морфологічні особливості квіткових культур

Виробнича класифікація квіtkово-декоративних рослин. Морфологічні особливості вегетативних органів квіткових культур. Морфологічні особливості генеративних органів квіткових культур.

Тема 3. Виробничі площі для вирощування квіткових культур. Оранжерейне господарство – поняття, структура, організація, використання. Парникове господарство – поняття, структура, організація, використання. Відкритий ґрунт. сховища і підсобні приміщення – поняття, структура, організація, використання.

Тема 4. Фактори середовища та способи їх регулювання в умовах відкритого і закритого ґрунту

Групи квіткових культур по відношенню до світла. Фотоперіодична реакція у квіткових культур. Електросвітлокультура. Групи квіткових культур по відношенню до вологості повітряного середовища і субстрату. Водний режим в умовах відкритого і захищеного ґрунту, його забезпечення та регулювання. Групи рослин по відношенню до тепла. Регулювання теплового режиму в умовах відкритого і захищеного ґрунту. Газообмін і його регулювання. Підживлення декоративних рослин вуглекислотою.

Тема 5. Розмноження квіtkово-декоративних рослин.

Посівні якості насіння. Зберігання насіння. Підготовка насіння до сівби. Способи, норма висіву та глибина посіву насіння. Розсадний спосіб вирощування квіткових культур. Безрозсадний спосіб вирощування квіткових культур.

Тема 6. Догляд за квітковими культурами відкритого і закритого ґрунту

Посадка і пересадка рослин. Догляд за кореневою системою рослин. Догляд за надземною частиною рослин. Застосування регуляторів росту при вирощуванні квіткових культур

Змістова частина 3 Квітникарство відкритого ґрунту

Тема 7. Прийоми квіткового оформлення

Регулярні види квіткового оформлення. Пейзажні види квіткового оформлення. Інші види квітково-декоративного оформлення. Застосування рослин в інтер'єрах.

Тема 8. Квітково-декоративні рослини однорічної культури

Загальна характеристика однорічних квіткових культур. Різноманітність однорічних квіткових культур. Розсадний і безрозсадний способи вирощування. Догляд за літниками в квітниках

Тема 9. Дворічні квітково-декоративні рослини

Загальна характеристика килимових рослин. Основні представники килимових рослин. Загальна характеристика дворічних квітково-декоративних рослин. Основні представники дворічних квітково-декоративних рослин

Тема 10. Багаторічні квітково-декоративні рослини

Загальна характеристика групи. Класифікація квіткових багаторічників за життєвими формами, строками цвітіння та іншими ознаками. Особливості насінневого і вегетативного розмноження посадка багаторічників і особливості догляду за рослинами.

Змістова частина 4 Квітникарство захищеного ґрунту

Тема 11. Загальна характеристика квітково-декоративних рослин захищеного ґрунту.

Вигоночі квіткові культури. Вигонка цибулинних рослин. Вигонка дрібноцибулинних рослин. Вигонка багаторічників. Сезонно-квітучі квіткові

культури. Сезонно-квітучі ґрунтові культури. Сезонно-квітучі горщечні культури. Вічнозелені декоративно-листяні рослини. Декоративно-квітучі вічнозелені культури. Декоративно-листяні вічнозелені культури

Тема 12. Вигоночі культури

Поняття про вигонку рослин. Вигонка цибулинних і мелколуковичних рослин. Вигонка багаторічних трав'янистих рослин. Вигонка листопадних гарноквітучих чагарників.

Тема 13. Сезоноквітучі культури

Культура троянд захищеного ґрунту. Культура хризантеми культура оранжерейна гвоздики. Загальна характеристика і посадка троянд. Полив, підживлення і формування рослин. Регулювання цвітіння, зрізка і зберігання квіткової про- продукції. Гідропонна культура. Загальна характеристика і розмноження рослин. Способи вирощування квітучих рослин і їх вимоги в культурі. Формування рослин, зрізка і зберігання квіткової продукції. Садові групи гвоздики ремонтантної і морфологічні ознаки гвоздики крупноквіткової. Вирощування посадкового матеріалу. Вирощування гвоздики на зрізання.

Тема 14. Вічнозелені культури

Загальна характеристика групи. Особливості розмноження і посадки рослин тропіків і субтропіків. особливості догляду за тропічними і субтропічними рослинами. Основні представники декоративно-квітучих рослин. Основні представники декоративно-листяних рослин. Основні представники ампельних і витких рослин.

Змістова частина 5 Луківництво та газони.

Тема 15. Використання газонів у сучасному ландшафтному дизайні. Класифікація газонів.

Роль дизайну в ландшафтній архітектурі. Газон як невід'ємна частина ландшафтного дизайну. Історія газону. Види газонів. Влаштування газону. Компоненти травосумішей. Практичні функції газону

Тема 16. Дерноутворюючі газонні рослини. Дерноутворюючі ґрунтопокривні рослини. Еколого-біологічні особливості газонних рослин в екстремальних умовах.

Перелік основних факторів, які впливають на стан газонного культурфітоценозу в урбанізованому середовищі. Витоптування – як важливий фактор розвитку міцного дернового покриву. Особливості штучного поливу газонного покриття в умовах міста. Скошування основний чинник регулювання структурно-функціональної організації газонного травостою. Внесення добрив та гербіцидів. Старіння дернини та інші фактори які впливають на якість газонного покриття в екстремальних умовах

Тема 17. Агротехнічні особливості влаштування газонів.

Переліки і недоліки методу створення газону посівом насіння. 2. Районування основних видів газонних трав для різних ґрунтово-кліматичних зон України. Особливості підбору травосумішей для газонів різного функціонального призначення. Основні етапи створення газону методом посіву насіння

Тема 18. Особливості створення газонного покриття різними методами. Агротехніка створення газону методом посіву газонних трав. Біологічна і технічна оцінка якості дернового покриття. Гідропосів газону. Влаштування газону методом розкладки дернини. Особливості технології створення рулонного газону. Створення газонів з вегетативних частин злакових трав. Газони для приміщень. Переліки і недоліки методу створення газону посівом насіння. Особливості підбору травосумішей для газонів різного функціонального призначення. Основні етапи створення газону методом посіву насіння

Тема 19. Агротехнічні особливості утримання газонного покриття різного функціонального призначення. Система захисту газонів від шкідників та хвороб.

Особливості стрижки газонів. Особливості боротьби з бур'янами на газонах. Аерація дернин та інші методи механічного обробітку ґрунту на газонах. Коткування, землявання та інші агротехнічні прийоми утримування газонів. Полив газонів. Особливості удобрення газонів. Особливості ремонту газонів.

Найпоширеніші шкідники газонів і міри боротьби з ними. Лишайники і водорості на газонах. Інструмент для догляду за газоном. Механізми для догляду за газоном.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових частин і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	лаб	п	інд	с.р.		л	лаб	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина 1 Введення в дисципліну												
Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Квітникарство з основами луківництва». Короткий історичний нарис розвитку.	6	2				4						
Разом за змістовою частиною 1	6	2				4						
Змістова частина 2 Загальне квітникарство												
Тема 2. Класифікація та морфологічні особливості квіткових культур	10	2		2		6						
Тема 3. Виробничі площі для вирощування квіткових культур	8	2		2		4						
Тема 4. Фактори середовища та способи їх регулювання в умовах відкритого і закритого ґрунту	6	2				4						
Тема 5. Розмноження квітково-	8	2	2			4						

декоративних рослин.												
Тема 6. Догляд за квітковими культурами відкритого і закритого ґрунту	8	2	2			4						
Разом за змістовою частиною 2	40	12	4	4		20						
Змістова частина 3 Квітникарство відкритого ґрунту												
Тема 7. Прийоми квіткового оформлення	8	2	2			4						
Тема 8. Квітково-декоративні рослини однорічної культури	10	2	2	2		4						
Тема 9. Дворічні квітково-декоративні рослини	8	2		2		4						
Тема 10. Багаторічні квітково-декоративні рослини	12	2	2	4		4						
Разом за змістовою частиною 3	38	8	6	8		16						
Змістова частина 4 Квітникарство захищеного ґрунту												
Тема 11. Загальна характеристика квітково-декоративних рослин захищеного ґрунту	10	4	2			4						
Тема 12. Вигоночні	8	2	2			4						

культури												
Тема 13. Сезоноквітучі культури	8	2	2			4						
Тема 14. Вічнозелені культури	8	2		2		4						
Разом за змістовою частиною 4	34	1 0	6	2		16						
Змістова частина 5 Луківництво та газони												
Тема 15. Використання газонів у сучасному ландшафтному дизайні. Класифікація газонів.	6	2				4						
Тема 16. Дерноутворюючі газонні рослини. Дерноутворюючі грунтопокривні рослини. Еколого- біологічні особливості газонних рослин в екстремальних умовах.	6	2				4						
Тема 17. Агротехнічні особливості влаштування газонів.	6	2				4						
Тема 18. Особливості створення газонного покриття різними методами. Агротехніка	8	2	2			4						

створення газону методом посіву газонних трав.												
Тема 19. Агротехнічні особливості утримання газонного покриття різного функціонального призначення. Система захисту газонів від шкідників та хвороб.	8	2		2		4						
Разом за змістовою частиною 5	34	10	2	2		20						
Усього годин	150	40	18	16		76						

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і завдання дисципліни «Квітникарство з основами луківництва». Короткий історичний нарис розвитку.	2
2	Класифікація та морфологічні особливості квіткових культур	2
3	Виробничі площі для вирощування квіткових культур	2
4	Фактори середовища та способи їх регулювання в умовах відкритого і закритого ґрунту	2
5	Розмноження квітково-декоративних рослин.	2
6	Догляд за квітковими культурами відкритого і закритого ґрунту	2
7	Прийоми квіткового оформлення	2
8	Квітково-декоративні рослини однорічної культури	2
9	Дворічні квітково-декоративні рослини	2
10	Багаторічні квітково-декоративні рослини	2
11	Загальна характеристика квітково-декоративних рослин захищеного ґрунту	4
12	Вигоночі культури	2
13	Сезоноквітучі культури	2
14	Вічнозелені культури	2
15	Використання газонів у сучасному ландшафтному дизайні. Класифікація газонів.	2
16	Дерноутворюючі газонні рослини. Дерноутворюючі ґрунтопокривні рослини. Еколого-біологічні особливості газонних рослин в екстремальних умовах.	2
17	Агротехнічні особливості влаштування газонів.	2
18	Особливості створення газонного покриття різними методами. Агротехніка створення газону методом посіву газонних трав.	2
19	Агротехнічні особливості утримання газонного покриття різного функціонального призначення. Система захисту газонів від шкідників та хвороб.	2
Разом		40

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення способів підготовки насіння до сівби. Посів насіння	2
2	Вивчення умов вирощування квітково-декоративних культур та догляд за ними	2
3	Технологія створення квітників та догляд за ними	2
4	Агротехніка вирощування однорічних квіткових рослин посівом насіння у відкритому ґрунті	2
5	Агротехніка вирощування багаторічників зимуючих і не зимуючих у відкритому ґрунті	2
6	Загальна характеристика квітково-декоративних рослин захищеного ґрунту	2
7	Вигонка багаторічників і бузку	2
8	Квітучі рослини (кімнатні рослини)	2
9	Технологія створення різних типів газонів та догляд за ними.	2
...		18

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення анатомічних і морфологічних особливостей квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту	2
2	Вибір ділянки. Будова парників і розсадників	2
3	Вирощування однорічних квіткових рослин	2
4	Вирощування дворічних квіткових рослин	2
5	Вирощування багаторічників, які зимують у відкритому ґрунті	2
6	Вирощування багаторічників, не зимуючих у відкритому ґрунті	2
7	Декоративно-листяні вічнозелені рослини	2
8	Система захисту газонів від шкідників та хвороб.	2
...		16

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і завдання дисципліни «Квітникарство з основами лукивництва». Короткий історичний нарис розвитку.	2
2	Класифікація та морфологічні особливості квіткових культур	8
3	Виробничі площі для вирощування квіткових культур	4
4	Фактори середовища та способи їх регулювання в умовах відкритого і закритого ґрунту	4
5	Розмноження квітково-декоративних рослин.	4
6	Догляд за квітковими культурами відкритого і закритого ґрунту	4
7	Прийоми квіткового оформлення	4
8	Квітково-декоративні рослини однорічної культури	4
9	Дворічні квітково-декоративні рослини	4
10	Багаторічні квітково-декоративні рослини	4
11	Загальна характеристика квітково-декоративних рослин захищеного ґрунту	4
12	Вигоночні культури	4
13	Сезоноквітучі культури	4
14	Вічнозелені культури	4
15	Використання газонів у сучасному ландшафтному дизайні. Класифікація газонів.	4
16	Дерноутворюючі газонні рослини. Дерноутворюючі ґрунтопокривні рослини. Еколого-біологічні особливості газонних рослин в екстремальних умовах.	4
17	Агротехнічні особливості влаштування газонів.	4
18	Особливості створення газонного покриття різними методами. Агротехніка створення газону методом посіву газонних трав.	6
19	Агротехнічні особливості утримання газонного покриття різного функціонального призначення. Система захисту газонів від шкідників та хвороб.	4
		74

Методи навчання

Під час лекцій використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, проблемний методи викладення теоретичного матеріалу. Лекції візуалізації навчальної інформації з використанням мультимедійних технологій.

Самостійна робота з засвоєння теоретичного матеріалу, при виконанні завдань для поточного контролю і контролю змістовних частин передбачає використання пошукового методу та аналітико-синтетичного.

Самостійна робота передбачає роботу здобувачів з літературними джерелами та фенологічні спостереження за квітково-декоративними рослинами протягом року; пошук інформації та її обробка – робота у мережі Internet тощо; робота з електронними носіями інформації – електронні підручники, медіатека тощо; експериментальна робота під час практики; творче застосування знань і вмінь для підбору асортименту квітково-декоративних рослин для різних видів квітників на об'єктах озеленення.

Практичні заняття передбачають усні доповіді здобувачів, бесіду, аналіз наочного матеріалу, роботу з каталогами, атласами та визначниками, екскурсії до парків, дендропарків, ботанічного саду та квітково-тепличних господарств, роботи в малих групах.

Під час лабораторних робіт використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, дослідницько-пошуковий, проблемний методи.

Словесні методи навчання: лекція; пояснення; інструктаж; розповідь; бесіда; навчальна дискусія; робота з підручником.

Наочні методи навчання: ілюстрування; демонстрування; самостійне спостереження;

Практичні методи навчання:

- практичні роботи;
- графічні роботи;
- дослідні роботи;
- метод проекту

4. Методи навчально-пізнавальної діяльності:

- індукція і дедукція;
- метод аналізу;
- метод синтезу;
- метод порівняння;
- метод узагальнення;
- метод конкретизації;
- метод виділення головного;

- проблемний виклад;
- метод виокремлення головного.

5. Методи стимулювання навчальної діяльності:

- метод формування пізнавальних інтересів;
- метод навчальної дискусії;
- метод забезпечення успіху;
- метод створення ситуації новизни навчального матеріалу;
- метод опори на життєвий досвід студентів;
- метод стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні.

Методи контролю

Поточний контроль – доповіді на практичних заняттях, опитування, виконання самостійних завдань проблемно-творчого характеру.

Підсумковий контроль за змістовною частиною – усне опитування

Підсумковий контроль – форма підсумкового контролю є письмово-усний екзамен. Види запитань з відкритими відповідями.

Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)																							Екзамен	Підсумкова оцінка	
Змістова частина №1		Змістова частина №2						Змістова частина №3					Змістова частина №4					Змістова частина №5							
Т1	ПК 3Ч1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	ПК 3Ч2	Т7	Т8	Т9	Т10	ПК 3Ч3	Т11	Т12	Т13	Т14	ПК 3Ч4	Т15	Т16	Т17	Т18	Т19	ПК 3Ч5	40	100
2	2	4	2	2	4	2	2	4	2	2	2	2	4	2	2	2	2	4	2	2	4	2	2		

Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

Критерії оцінювання знань за оціночними балами:

1. Відвідування лекцій, практичних занять, пропуски занять – “1 бал” визначається певна кількість балів.

2. Перевірка готовності до виконання лабораторної роботи:

«3 бали» за одну лабораторну роботу - опрацювання літературних джерел, теоретичного матеріалу; підготовка матеріалів та обладнання. Якісне виконання лабораторної роботи та захист результатів лабораторної роботи:

«2 бали» за одну лабораторну роботу - за правильне і якісне виконання всіх етапів роботи;

«1 бали» за одну лабораторну роботу - здобувач дає неповні відповіді, для виконання лабораторної роботи не вкладається у відведений час.

«0» за одну лабораторну роботу - здобувач не готовий до виконання лабораторної роботи.

3. Змістовний модуль (усний):

«2 балів» - відповідь глибока, повна, аргументована, свідчить про наявність власних суджень, оцінок, явищ і фактів, виявляє творчі здібності, уміння ставити проблему і пропонувати її вирішення.

«1 бал» - відповідь неповна, не структурована, описова.

«0» - відповідь відсутня або неправильна.

1. Підготовка до виконання практичної роботи:

«3 бали» за одну практичну роботу - за своєчасне, правильне, поетапно виконане практичне завдання, точно обґрунтовані висновки.

«2 бали» за одну практичну роботу - за правильне і якісне виконання всіх етапів роботи;

«1 бал» за одну практичну роботу - здобувач дає неповні відповіді, для виконання практичної роботи не вкладається у відведений час.

«0» - здобувач не готовий до виконання практичної роботи.

Методичне забезпечення

Папка з навчально-методичним комплексом, програмою, конспектом лекцій та лабораторно-практичних занять, наукова і навчальна література з дисципліни.

Рекомендована література

Базова

1. Абрамашвили Г. Г. / Г. Г. Абрамашвили Спортивные газоны: методическое пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Советский спорт, 2006. – 172 с.: ил.
2. Веселовский И. В., Лисенко А. К., Манько Ю. П. / И. В. Веселовский, А. К. Лисенко, Ю. П. Манько // Атлас – визначник бур`янів. – Київ: Урожай, 1988. – 72 с.
3. Квітникарство: навч. посібник / [Іщук Л.П., Олешко О.Г., Черняк В.М., Козак Л.А.]. – Біла Церква: Поліграф, 2014. – 292 с.
4. Князева Т. П. Газоны / Т. П. Князева, Д. В. Князева – М. : Вече, 2004. – 176 с.
5. Кузнецова О. В. Фітоценотичні особливості газонів та травостоїв газонного типу урбанізованих екосистем (на прикладі міста Дніпропетровськ) : дис. канд. біол. наук : 03.00.16 / Кузнецова Ольга Всеволодівна – Дніпропетровськ, 2016. – 243 с.
6. Кучерявий В. О. Озеленення населених місць / В. О. Кучерявий. – Львів: Світ, 2005. – 455 с.
7. Марутяк С. Б. Формування газонів у зонах інтенсивного антропогенного навантаження / С. Б. Марутяк // Науковий вісник Українського державного лісотехнічного університету. – 2003. – №14. – С. 326–330.
8. Пушкар В.В. Квітникарство відкритого ґрунту: Навчальний посібник. Частина 1- К.: ДАКККіМ, 2006. - 172 с.
9. Пушкар В.В., Жирнов А.Д., Вільгельм-Швадчак О.К. Дизайн квітників: Навчальний посібник. – К.: ДАКККіМ, 2003. – 92 с.
10. Слепцов Ю.В., Якубенко Б.Є. Богданова В.Д. Квітникарство закритого ґрунту. Навчальний посібник. – Вінниця: ТОВ «Ніланд – ЛТД», 2014. – 82с.
11. Ткаченко Т. М. Адаптаційний потенціал фітоценозу енергозберігаючих зелених покривель / Т. М. Ткаченко // Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України. – 2015. – №19. – С. 27–32.

Допоміжна

1. Антипова Л. К. Особливості росту багаторічних злакових трав у Південному степу України / Л. К. Антипова // Міжвідомчий тематичний науковий збірник. – 2012. – №74. – С. 61–64.
2. Гриник О. М. Екологічна характеристика газонотвірних трав'яних рослин паркової зони Львова / О. М. Гриник, Н. Є. Горбенко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – №22. – С. 58–65.
3. Гусев М. А. Комплексная оценка и подбор видов и сортов газонных трав для создания гольф-полей в условиях центрального региона Р.ф: дис. канд. с.-г. наук : 06.01.08 / Гусев Михаил Александрович. – Москва, 2015. – 258 с.
4. Лукиных Г. Л. Газон как прием создания устойчивой среды современного города среднего Урала / Г. Л. Лукиных // Вестник КрасГАУ. – 2013. – №12. – С. 87–91.
5. Кассанелли Н. Декоративные кустарники, живые изгороди и газоны / Наталия Кассанелли. – Харьков: Клуб семейного досуга, 2012. – 186 с.
6. Кривошей С. Г. Изучение особенностей партерного газона перед крымским агротехническим университетом с целью его реставрации / С. Г.

Кривошей // Бюллетень Никитского ботанического сада. – 2011. – №103. – С. 46–48.

7. Мельничук С. П. Мікроклімат різних типів підстилаючої поверхні у м. Львові / С. П. Мельничук // Науковий вісник Українського державного лісотехнічного університету. – 2003. – №14. – С. 194–198.

8. Рекомендации по устройству и содержанию газонов в Украинской ССР: РД 204 УССР 25-87. – Киев: Минжилкомхоз УССР, 1987. – 113 с.

9. Родионова С. Ю. Из опыта использования декоративных многолетников в партерном озеленении / С. Ю. Родионова, Е. И. Дорошкевич // Современные технологии сельскохозяйственного производства. – 2016. – №1. – С. 45–47.

10. Серегин М. В. Выбор соотношения компонентов для посева газонов при благоустройстве придорожных территорий / М. В. Серегин // Пермский аграрный вестник №1. – 2016. – №13. – С. 30–34.

16. Інформаційні ресурси

1. Google Maps Определитель высших растений Украины Киев : Наукова думка, 1987. 548 с.

2. National Chrysanthemum Society, England URL: <http://www.nationalchrysanthemumsociety.co.uk/>.

3. National Chrysanthemum Society, USA URL: <http://www.mums.org/handbook/>

4. The National Turfgrass Evaluation Program. Overview URL: <http://www.ntep.org/information.htm>

5. Agrosience.com.ua. Визначення фактичної забур'яненості посівів URL: <http://agrosience.com.ua/herba/43-vyznachennya-faktychnoi-zaburyanosti-posiviv>

6. Види квітників. Правила при підборі рослин для квітника URL: http://artflora.com.ua/ua/levoe_menu1/cvetniki/vidy_cvetnikov

7. Відділ квітниково-декоративних рослин URL: http://www.nbg.kiev.ua/scientific_activity/nauka/detail.php?ID=261

8. Гидропосев газона URL: <http://www.gidroposev.com.ua/index.html>.

9. Джетер О. Хризантема кустовая садовая URL: http://www.countrysideliving.net/GRD_PoM_CHRYSANTHEMUM_Oct04_Rus.html.

10. Карапетян А.В. Хризантема, или цветок-солнце URL: <http://www.gardenia.ru/pages/chriz008.htm>.

11. Колекція хризантем URL: http://www.nbg.kiev.ua/collections_expositions/index.php?SECTION_ID=185

12. Л.О.Алісьєва URL: <http://floristics.info/ua/preparaty/bioregulatory.html>

13. Новикова Т., Хризантема – королева цветов URL: http://crimcom.blogspot.com/2013/11/blog-post_13.html

14. Ходченко Т. Парковый комплекс без парку URL: <http://www.terminalnews.com.ua>.

15. Хризантема URL: <http://hrizantema.com.ua/katalog-2015.html>

16. Цветники ландшафтной композиции URL: <http://www.construction-technology.ru/landiz/6/2.php>